

Motion till riksdagen 2010/11:T253

av **Gustav Fridolin (MP)**

Cykelväg 117

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att i samarbete med berörd kommun anlägga en cykelväg längs riksväg 117 mellan byarna Emmaljunga och Vittsjö.

Motivering

Klimatet är vår generations absolut största utmaning. Vi har ungefär 8–10 år på oss att ställa om samhället, enligt IPCC, FN:s internationella klimatpanel, annars befarar man att så kallade tröskeeffekter kan inträffa då det gått så långt att utvecklingen inte går att backa. I detta arbete behöver vi använda oss av alla åtgärder som kan minska våra utsläpp. Mycket fokus i debatten handlar om de stora systemen som handel med utsläppsrätter eller att införa en global koldioxidskatt. Vid klimatmötet i Köpenhamn i december 2009 skulle världens länder enas om ett nytt avtal, hur vi går vidare efter Kyoto. Utmaningarna är stora. Åtgärderna för många människor är diffusa och svåra att ta till sig.

Det är lätt att glömma att en stor del av utsläppen kommer från vårt vardagsliv. Från maten vi köper. Från vår värme- och elproduktion. Och framför allt från våra transporter. Denna motion tar upp ett konkret förslag om vad vi kan göra i Sverige för att uppmuntra fler att cykla. Fokus ligger på hur vi kan ställa om våra vardagsresor till att bli smartare. Det övergripande syftet är klimatet. Vi måste genomföra alla åtgärder, framför allt de snabba. Att ställa bilen hemma och ta bussen eller cykeln är en omställning man kan göra över en natt. Men då krävs att man vågar prioritera utbyggnad av cykelbanor på bekostnad av bilars körfält och parkeringar. Potentialen är stor eftersom många bilresor är korta. I Sverige är ca 30 procent av antalet bilresor kortare än 3 km och hälften är kortare än 5 km. Fortfarande lägger vi stora summor

Fel! Okänt namn på

pengar på att bygga nya vägar i Sverige medan mindre än en procent av satsningarna går till cykelinvesteringar.

Hälsoargumenten talar sitt tydliga språk för ökad cykling. I dag ger varje satsad krona cirka 11 kronor tillbaka i förbättrad hälsa. Varje år kostar fetma och inaktivitet samhället ungefär 20 miljarder kronor. Trots att vi vet detta bygger vi samhällen som skapar stillasittande människor. Barn kan inte röra sig fritt till skola och aktiviteter utan måste köras av sina föräldrar överallt. Vi som lever i ett samhälle byggt för bilen måste se med nya ögon på de strukturer som vi har skapat och försöka ta oss ur dem. Bilsamhället är inte längre modernt och framtidsinriktat, snarare är det omodernt och klimatosmart.

Även privatekonomin, framför allt i kristider, är ett gott skäl för att cykla. Cykelinvesteringen på några tusen är vad bilen kostar under ungefär två månader. I en ekonomisk kris reagerar män och kvinnor på olika sätt, som exempel kan nämnas att kvinnorna väljer att sälja bilen först om de kan, medan männen väntar till sist. Undersökningar visar också att kvinnor och män har olika resmönster, och att kvinnor betydligt mer än män både cyklar och åker kollektivt. En satsning på ökad cykling är en satsning på jämställdheten.

Trots forskning som visar på cyklingens potential för klimatet, för hälsan och därmed för samhällsekonomin händer väldigt lite. Cyklingen minskar till och med i Sverige. Det framstår tydligt att cyklingen sällan prioriteras när det väl gäller. Alltför lite pengar avsätts i förhållande till bilen, som både historiskt och nu i modern tid sätts på piedestal av såväl politiker som planerare.

Vi behöver nya styrmedel så att det blir attraktivt för människor att ställa bilen och ta cykeln, gärna kombinerat med att gå och åka kollektivt. Vi behöver samhällen som bygger på närhetsprincip snarare än externa köpcentrum ute längs motorvägarna. Och vi behöver se över de lagar som reglerar trafiken så att de är ändamålsenliga ur klimat- och cykelperspektiv. Det är dags att vi tar upp kampen för en ny modern cykelpolitik som på allvar kan konkurrera med andra länder ute i Europa, och för det krävs modiga politiker.

Ett viktigt steg för att skapa bättre förutsättningar för cyklingen är att anlägga fler och klokt planerade cykelvägar. Särskilt viktigt är självklart att göra detta där det finns ett stort tryck från cyklister och människor som skulle vilja cykla att göra så. Ett samhälle där ett sådant tryck finns är Emmaljunga i norra Skåne, Hässleholms kommun. Byborna har under lång tid och vid upprepade tillfällen visat att man behöver och tänker nyttja en cykelväg till Vittsjö. Då cykelväg redan är anlagd vidare längs riksväg 117 till Bjärnum skulle detta förbinda Emmaljunga med fler byar i Hässleholms kommun. Senast den 18 september 2010 manifesterade ett sextiotal Emmaljunga- och Vittsjöbor för cykelväg genom att cykla den idag farliga sträckan längs riksvägen mellan byarna. Tidigare har man bland annat förmått markägare att förbinda sig att avsätta mark för en cykelväg.

Flera intressenter måste inblandas för att få cykelvägen till stånd, däribland staten genom Trafikverket. Med ett tillkännagivande från riksdagen skulle regeringen förmås att snabbt agera för att få en lösning till stånd genom sin myndighet Trafikverket.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 21 oktober 2010

Gustav Fridolin (MP)